

Gemengd wonen in Tilburgse High Lane

De buren kijken naar elkaar om. **De zorg kijkt op afstand toe**

High Lane in Tilburg is een thuis voor mensen met én zonder zorgvraag. Het is meer dan alleen een gloednieuw appartementencomplex. Het woonconcept stimuleert informele zorg én combineert dat met formele zorg. In High Lane werkt een vast multidisciplinair team - onder wie zorgmedewerkers - 'met de handen op de rug'. Hoe bereid je professionals voor op deze nieuwe manier van werken?

Wie op de vijfde verdieping van High Lane in Tilburg loopt, kan zomaar iemand van de 'sloffensquad' tegenkomen. Op sloffen en met een trui met het logo van de squad. Geintje van acht burens van de vijfde. Die leerden elkaar kort na de sleuteloverdracht kennen, hielpen elkaar met wat klus- en verhuiskwerk en ontdekten hun gezamenlijke voorkeur voor comfortabel schoeisel. "Een van hen is grafisch ontwerper, die maakte snel een logo. Een ander vond het geinig om dat op truien te laten afdrukken. De sloffensquad was geboren." Rob Haen glundert als hij dit voorbeeld aanhaalt. "Het zijn soms de meest onbenullige dingen die mensen samenbrengen. Maar zodra dat gebeurt, is er verbinding", zegt de projectleider bij ContourdeTwern in Tilburg. En dat is wat er in Nederlandse woonwijken nogal eens aan ontbreekt, vindt Rob. "Er is te weinig nabuurschap."

High Lane brengt die verbinding terug, is de gedachte achter het unieke wooncomplex. Daardoor ontstaan allerlei positieve effecten. Een leuke buurt met een hoger gevoel van welbevinden en zingeving onder de bewoners is er één van.

Community building

High Lane is een samenwerking van Amarant, Jados, Het Werkt, ContourdeTwern en corporatie TBV Wonen. Het gebouw staat midden in Tilburg en telt 150 sociale huurwoningen. Vijftig appartementen zijn voor jongeren die ambulant begeleid of beschermd wonen, en zo toewerken naar zelfstandigheid.

In het najaar van 2023 trokken de eerste bewoners, tussen de 18 en 45 jaar oud, in hun appartement. "Meteen ontstonden er allerlei verbindingen," zag Rob, een van de drijvende krachten die Team High Lane coacht in community building. Dat team bestaat uit medewerkers van zorgverleners, een community builder en een sociaal beheerder van de wooncorporatie. Zij leggen contacten, bouwen relaties op en stimuleren samenwerking tussen bewoners. Zodat hun netwerk groeit, er gemeenschapsgevoel, onderlinge betrokkenheid en verbondenheid ontstaan. Rob: "Enkele burens richtten meteen een groepsapp op, waarin al snel allerlei praktische vragen kwamen. Of iemand laminaat kon leggen, een Rabo-reader kon lenen en mee wilde wandelen. Dagelijks vinden bewoners elkaar." Het zijn successen die Team High Lane elke week bespreekt en viert.

Karlijn Rosch

Rob Haen

Karlijn Rosch, pedagogisch wetenschapper kwaliteit & zorg bij Het Werkt, legt uit hoe High Lane de jongeren stimuleert om naar zelfstandigheid te groeien. "In de huidige woonvormen van Het Werkt wonen jongeren bij elkaar, beschermd en begeleid. In een woonwijk, maar toch afgescheiden van andere wijkbewoners. Zodra ze eraan toe zijn, gaan ze weer naar een reguliere woning ergens in stad of dorp. Dat is best wel een grote overgang. In High Lane wonen ze tijdens hun traject al midden in de wijk, en blijven ze er daarna gewóón wonen, in hun eigen appartement en in hun eigen sociale netwerk."

Zoveel mogelijk zelf doen

Voor Team High Lane betekent het concept een 180-graden andere werkwijze, vertelt Karlijn. "Zorgmedewerkers zijn vaak geneigd om meteen naar oplossingen te zoeken. In High Lane schieten we niet gelijk in die actiemodus. We kijken met cliënten naar wat ze zelf kunnen of wat hun netwerk kan betekenen, zoals hun burens. Wij helpen ze op weg. Dat is zorg met de handen op de rug. Als de zorg-professional alsnog in actie moet komen, dan gebeurt dat."

“High Lane is een community waar mensen met elkaar leven en elkaar helpen. Als goede burens”

Vorbereiden op verandering

Om de zorgmedewerkers voor te bereiden op de nieuwe manier van werken, volgden ze verschillende inspiratiesessies. Karlijn: “We keken naar wat gemengd wonen is. Wat succesfactoren uit eerdere pilots zijn. En hoe we die vertalen naar High Lane. Maar we nodigden iedereen vooral uit om het te gaan doen. Door met elkaar te leren in de praktijk. We sloegen niet te veel piketpaaltjes; iedereen heeft de vrijheid om te ontdekken. Het was voor alle medewerkers een sprong in het diepe. Met name in de eerste fase ondersteunden we ze door te laten zien hoe zorg met de handen op de rug eruitziet. We geven ze de tijd, streven niet naar meteen foutloos. Onderling evalueren de teamleden continu of ze volgens de nieuwe manier werken.”

Voor een soepele start van Team High Lane zochten de betrokken organisaties tijdens de sollicitatiegesprekken naar medewerkers die openstonden voor deze nieuwe werkwijze. Rob: “De motivatie om dit te laten slagen, is essentieel. Ook bij de bewoners. Daarom moesten ook zij vooraf motiveren waarom ze passen bij High Lane.”

Bijdragen aan meerdere oplossingen

Inmiddels is een tweede High Lane gestart: ‘T Kompas op Zuid, een initiatief van de gemeente Tilburg, woningcorporatie Tiwos, RIBW Brabant, Prisma en SMO Traverse. Ook hier is een community builder van ContourdeTwern actief. Of met dit soort concepten uiteindelijk minder zorgmedewerkers nodig zijn, vinden Rob en Karlijn nog te vroeg om te zeggen. Wel zien ze dat deze initiatieven op meerdere fronten kunnen bijdragen aan het oplossen van zorguitdagingen.

Rob: “Zoals aan een gezonde samenwerking tussen verschillende organisaties, die hierbij echt moeten samenwerken aan socialere wijken.” Karlijn: “High Lane is voor mij vooral een voorbeeld van een tegenreactie op de individualistische maatschappij. Dat we weer de verbinding aangaan met anderen. Moet iemand die even vastloopt in het leven meteen naar een hulpverlener, of doet een kop koffie met de buurvrouw ook wonderen? In het laatste geval worden zorgkosten bespaard en heeft de hulpverlener de handen vrij voor andere patiënten. Dat is dan een mooie bijvangst van High Lane.” De kracht van goed nabuurschap moet niet worden onderschat, High Lane in Tilburg laat dat zien.